

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

ROZWÓJ I PRAKTYKA
PEDAGOGIKA

Zakopane (PL)

29.12.2017

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The East European Scientific Group (Azerbaijan, Belarus, Poland, Serbia, Ukraine),
Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century»,
Global Management Journal.

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(29.12.2017) - Warszawa, 2017. - 120 str.

ISBN: 978-83-65608-95-6

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 100 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2017

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

КОМИТЕТ НАУКОВЫ:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Čekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

КОМИТЕТ ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

СПРИЙНЯТТЯ МУЗИКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МУЗИКАЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
Ляшко М. П.	6
ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ КОНФЛІКТНОСТІ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	
Костюковська О. Л.	14
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНИХ ФОРМ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Катинська О.М.	20
ТРИВИМІРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ	
Цідило І.М., Божко К.В., Твердохліб В.М.	24
СУТНІСТЬ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	
Павинська Н. А.	29
НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ОБУЧЕНИЯ ИНОЯЗЫЧНОЙ ЛЕКСИКЕ	
Приходько И. М., Христова О.Ф.	32
РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ ВМІНЬ ТА НАВИЧОК УСНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
Попович Н. Ф.	35
СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ПОЧАТКОВА ШКОЛА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ	
Пантюк М. П., Стахів Л. Г. , Волошин С. В.	39
ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
Свириденко Г.В.	48
PECULIARITIES OF HIGHER EDUCATION QUALITY ASSESSMENT IN THE USA:	
Horpinich T. I.	51
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	
Вінтюк Ю. В.	54
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ В АВСТРИЙСЬКІЙ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДУМЦІ	
Романчук О. В.	57

**ПОЗНАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**

Макаренко О.В., Першина Л.О..... 63

**APPROACHES TO USING INFORMATION TECHNOLOGY FACILITIES IN
FOREIGN LANGUAGE INSTRUCTION**

Zaitseva N.V. 68

**ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СПЕЦІАЛІСТА (ПЕДАГОГА)
З БАТЬКАМИ**

Попович І. Ю..... 72

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Стойко Н. М. 74

**РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ СПІВАКА В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
СПІВУ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА РОЗШИРЕННЯ ЙОГО
ВОКАЛЬНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ**

Стеценко-Єршова І.О..... 76

**TEACHER'S ATTITUDE TOWARDS MISTAKE CORRECTION
IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES**

Hordiienko N.M. 80

**DIALOGUE AS A METHOD OF IMPROVING SPEECH OF A MEDICAL
STUDENT**

Kuzmenko A. O. 82

**ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У
ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Осіпцов А. В., Школа О. М., Калініченко О. О., Шрамко М. М..... 85

**ХУДОЖНЬО-ТРУДОВА ПІДГОТОВКА УЧНІВ ЗАСОБАМИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ШКІЛЬНИМИ УРОКАМИ**

Савчук І. Кармазіна О. 88

**ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ
ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ МОРФОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Єрмак Н. В. 96

СУТНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Стеценко В. І..... 111

**РОЛЬ ДИСКУРСА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЕКОНОМІСТІВ
У НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇНАХ ТА ФОРМУВАННЯ
ДИСКУРСИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ**

Бичок А. В. 117

РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ ВМІНЬ ТА НАВИЧОК УСНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Попович Н. Ф.

Кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівський державний університет

У дослідженні з'ясовано значення розвитку вмінь та навичок усної мовленнєвої діяльності в учнів початкових класів, окреслено головні аспекти розвитку усного мовлення дітей, визначено роль інтерактивних методів навчання у розвитку вмінь та навичок усної мовленнєвої діяльності молодших школярів.

Ключові слова: вміння, навички, усна мовленнєва діяльність, інтерактивні методи навчання, інтерактивні технології.

Важливим завданням сучасної початкової школи є розвиток умінь та навичок усної мовленнєвої діяльності молодших школярів.

Актуальні питання розвитку мовлення учнів початкових класів вивчали такі науковці й дослідники, як В. Бадер, Л. Варзацька, М. Вашуленко, І. Гончарова, С. Дубовик, А. Каніщенко, О. Лобчук, М. Наумчук, К. Пономарьова, І. Цєпова, О. Харченко та інші.

Мовлення – це спілкування людей за допомогою мови. Воно виконує функції спілкування, повідомлення, емоційного самовираження, впливу на інших людей тощо.

Розрізняють усне й писемне мовлення. Діти засвоюють усне мовлення раніше за писемне. Вони спочатку вчать слухати й говорити, а потім опановують навички читання і письма. Тому розвиток умінь та навичок усної мовленнєвої діяльності у молодших школярів має дуже важливе значення.

Вміння – це засвоєний суб'єктом спосіб виконання дії, який забезпечується сукупністю набутих знань і навичок [1, 58].

Навички – це дії, складові частини яких у процесі формування стають автоматичними [1, 221].

«Розвивати мовлення – означає вчити школярів правильно і доцільно, відповідно до норм літературної мови користуватися всім арсеналом мовних засобів у процесі побудови зв'язних висловлювань» [4, 307].

Для якісного розвитку вмінь та навичок усної мовленнєвої діяльності учнів початкових класів можна застосовувати інтерактивні методи навчання, які полягають у здатності дітей до взаємодії.

До найпродуктивніших інтерактивних технологій відносять: метод проєктів, метод ПРЕС, «Мозковий штурм», метод гронування, «Мікрофон», «Акваріум» [4, 9].

Інтерактивні технології передбачають використання на практиці моделювання різних життєвих ситуацій, близьких та знайомих учням, проведення цікавих розвивальних рольових ігор, а також виконання завдань щодо спільного розв'язання певної проблеми на основі аналізу визначеної ситуації.

Як відомо, до усного мовлення належать слухання (аудіювання) та говоріння. Ці види усної мовленнєвої діяльності взаємопов'язані та взаємозумовлені.

Слухання (аудіювання) як вид мовлення полягає у сприйманні мовного матеріалу та його розумінні. У початкових класах важливе значення мають такі інтерактивні методи, які сприяли б розвитку в молодших школярів умінь та навичок слухати, розчленовувати потік усного мовлення, стежити за розгортанням думки, виявляти зв'язок між подіями, утримувати в пам'яті основний зміст почутої інформації, виділяти головну й другорядну інформацію, робити висновки на основі сприйнятої інформації. Інтерактивні вправи повинні містити завдання з аудіювання, за допомогою яких в учнів розвивалися б уміння сприймати на слух мовленнєві елементи (звуки, склади, слова, словосполучення, речення, тексти), диференціювати близькі за звучанням слова, розділяти почуті слова на групи за певною одиницею, визначати стиль і тип прослуханого, орієнтуватися в ситуації спілкування, усвідомлювати елементи фактичного змісту, запам'ятовувати послідовність подій, розрізняти слова автора й пер-

сонажів тощо. Навчаючи учнів умінь аудіювати, вчитель повинен проводити роботу над усвідомленням дітьми загального тону, тембру, темпу й сили голосу мовця. Інтерактивні вправи на розуміння почутого повинні бути предметом постійної уваги вчителя.

Говоріння як вид мовлення полягає у вираженні думки в усній формі за допомогою мовленнєвих одиниць.

В організації мовленнєвого розвитку молодших школярів учителі слід застосовувати такі інтерактивні технології, які спонукали б учнів до говоріння. Зокрема, можна використовувати метод проектів. Адже всі етапи проектувальної технології передбачають створення ситуацій для мовленнєвої діяльності дітей, викликають у них потребу спілкування. Також можна використовувати рольові ігри, які сприяли б розвитку вмінь і навичок говоріння в молодших школярів.

Говоріння забезпечує усне спілкування у формі діалогу чи монологу.

Сучасна методика розвитку в учнів початкових класів умінь та навичок говоріння передбачає роботу над побудовою діалогічних та монологічних висловлювань, яка полягає у переказі готових текстів й побудові власних висловлювань на основі прочитаних чи прослуханих творів, переглянутих фільмів, випадків із повсякденного життя молодших школярів тощо.

Діалогічне усне мовлення спричиняється потребою щось повідомити, з'ясувати, спонукати тощо. У діалогічній формі говоріння важливою є взаємодія двох учасників спілкування. Під

час діалогу кожен з учасників по черзі виступає слухачем і мовцем.

Важливу роль для розвитку діалогічного мовлення учнів початкових класів відіграють інтерактивні вправи, за допомогою яких можна навчити дітей будувати запитання й відповіді на них. Молодших школярів насамперед треба ознайомити із репліками-запитаннями та репліками-відповідями. Для цього можна використувати малюнки, невеликі навчальні тексти, безпосередню навчальну ситуацію в класі тощо. У процесі розвитку діалогічного мовлення учнів слід сприяти тому, щоб їхні запитання й відповіді були точними, сутєвими, докладними. Дітей необхідно також ознайомлювати з іншими поширеними у діалогічному мовленні видами реплік. Як показує досвід, від систематичної й послідовної роботи з розвитку діалогічного мовлення та застосування ефективних інтерактивних технологій залежить успішність вироблення в молодших школярів мовленнєвих умінь.

Продуктивним інтерактивним методом розвитку мовленнєвої діяльності учнів початкових класів є метод «Мікрофон», який дасть змогу кожному школяреві швидко, по черзі, відповісти на запитання чи висловити думку або пропозицію.

Перехід від діалогічного мовлення до різних форм монологічного сприяє ускладненню мовленнєвих навичок молодших школярів.

Монолог як самостійний вид мовленнєвої діяльності потребує підготовчої роботи. Таку роботу можна

провести за допомогою інтерактивних вправ, які передбачають складання плану, підготовки окремих фрагментів, відпрацювання внутрішніх зв'язків побудови тощо. Як відомо, результатом усного монологічного мовлення є зв'язне висловлювання, усний твір, текст.

У процесі розвитку в молодших школярів усного монологічного мовлення необхідно виробляти в них уміння й навички дотримуватися текстологічних вимог у побудові власних висловлювань. Монологічні висловлювання учнів повинні характеризуватися тематичною цілісністю, зв'язністю, повнотою розкриття визначеної теми, чітким вираженням головної думки, послідовністю, правильністю використання міжфразового зв'язку, наявністю всіх структурних компонентів, завершеністю викладу.

За нашими спостереженнями, важливим аспектом формування навички говоріння в молодших школярів є розвиток у них умінь регулювати дихання, силу голосу та темп мовлення.

Уміння говоріння відіграють важливу роль у розвитку інших видів мовлення. Використовуючи інтерактивні технології, важливо сформувати в молодших школярів усвідомлене ставлення до свого мовлення, а також до засвоєння дій, які потрібні для побудови діалогічних та монологічних висловлювань.

Велике значення у розвитку вмінь та навичок усної мовленнєвої діяльності молодших школярів має зразкове мовлення вчителя. Якісне усне мовлен-

ня характеризується такими комунікативними ознаками, як правильність, змістовність, логічність, багатство, точність, виразність, доречність і доцільність [5].

Як показує досвід, для розвитку аудіювання та говоріння учнів початкових класів велике значення мають інтерактивні вправи та завдання, які відіграють важливу роль у формуванні в молодших школярів умінь слухати та розуміти почуте, сприяють розвитку навичок фіксувати сприйняте на слух, виділяти опорні слова тощо.

Розвиток у молодших школярів умінь і навичок усного мовлення, на нашу думку, має важливе значення, яке полягає в тому, що поки діти не оволодіють уміньми слухання (аудіювання) й говоріння, доти вони не зможуть засвоїти навички писемної мовленнєвої діяльності.

Отже, за нашими спостереженнями, інтерактивні методи навчання ві-

діграють важливу роль у розвитку умінь та навичок усної мовленнєвої діяльності молодших школярів.

Література:

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Дубовик С. Розвиток діалогічного мовлення школярів на уроках української мови / С. Дубовик // Початкова школа. – 2002. – №7. – С. 19-21.
3. Лобчук О. Складання творів за спостереженням / О. Лобчук // Початкова школа. – 2005. – №1. – С. 10-12.
4. Методика навчання української мови в початковій школі / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
5. Попович Н. Формування мовленнєвої культури майбутніх вчителів початкових класів / Н. Попович // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, Мукачєво, 17-18 травня 2017 р. – Мукачєво: РВВ МДУ, 2017. – С. 227-229.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПОЧАТКОВА ШКОЛА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ

Пантюк Микола Павлович,

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Лілія Григорівна Стахів,

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Сузанна Василівна Волошин,

аспірант кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

У статті висвітлено проблеми сучасної української початкової школи в умовах реформування, розкрито особливості професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи на сучасному етапі реформування в рамках Нового Державного стандарту початкової загальної освіти; проаналізовано ключові зміни до програм початкової школи крізь призму поглядів педагогів, психологів, викладачів-методистів, учителів-практиків та подано шляхи використання інновацій у сучасній початковій школі в умовах впровадження Концепції «Нова українська школа».

СОВРЕМЕННАЯ УКРАИНСКАЯ НАЧАЛЬНАЯ ШКОЛА В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ

Пантюк Николай Павлович,

доктор педагогических наук,
профессор кафедры педагогики и методики начального образования
Дрогобычского государственного педагогического университета
имени Ивана Франко

Лилия Григорьевна Стахов,

кандидат педагогических наук, доцент,
заведующий кафедрой педагогики
и методики начального образования
Дрогобычского государственного педагогического университета
имени Ивана Франко

Сузанна Васильевна Волошин,

аспирант кафедры педагогики
и методики начального образования
Дрогобычского государственного педагогического университета
имени Ивана Франко
